

Pohjois-Pohjanmaa – Suomen peruna-aitta & pitkät kipsikäsittelyn perinteet

Anna Sipilä
Suomen siemenperunakeskus Oy
2.12.2025

Miksi kipsi?

- Kipsi on hyvä kalsiumlannoite
- Peruna tarvitsee paljon kalsiumia
- Perunanviljelyn keskittymät Pohjois-Pohjanmaalla

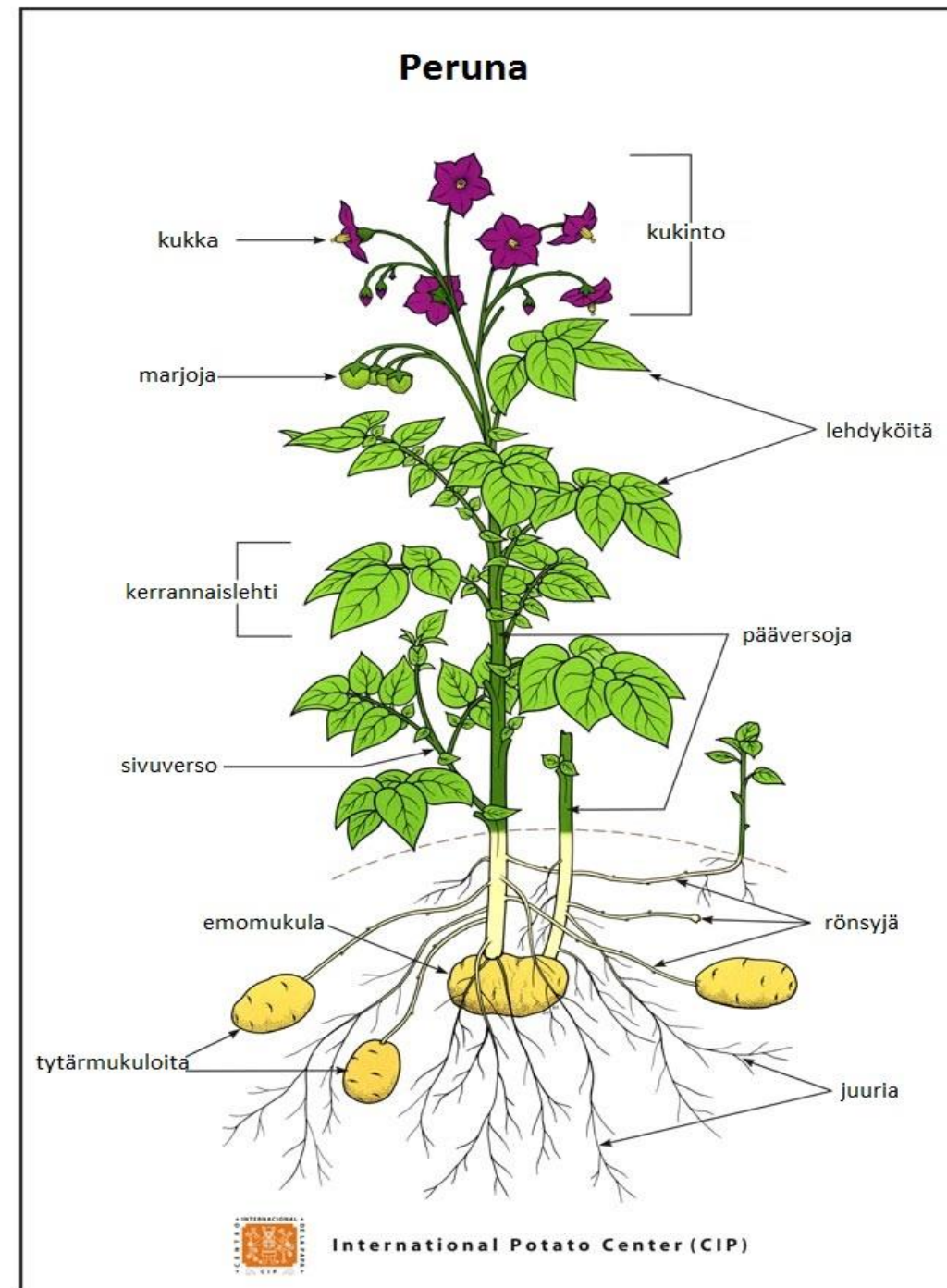
Perunan viljely

- Keskittyy suotuisille seuduille: maalaji ja ilmasto
- Pohjois-Pohjanmaalla kaksi perunakeskittymää:
 - Kalajoki: ruokaperuna
 - Tyrnävä, Liminka ym: siemenperuna, ruoka- ja ruokateollisuusperuna
- Siemenperunan High Grade -alue: Tyrnävä & Liminka
 - Noin 45 perunatilaa, joista 29 siemenperunaa
 - Perunaa n. 1 400 ha, josta siemenperunaa noin puolet
 - 70 % Suomen siemenperunasta, 80 % korkeista siemenluokista

Kalsium – laaturavinne

- Kalsium on erityisen tärkeä soluseinien rakennusaineena
 - Perunan laatu, taudinkestävyys, varastosäilyvyys, siemenperunan elinvoima
- Satomukula saa kalsiumia vain suoraan maasta
 - Maassa pitää olla kalsiumia paljon enemmän kuin peruna ottaa

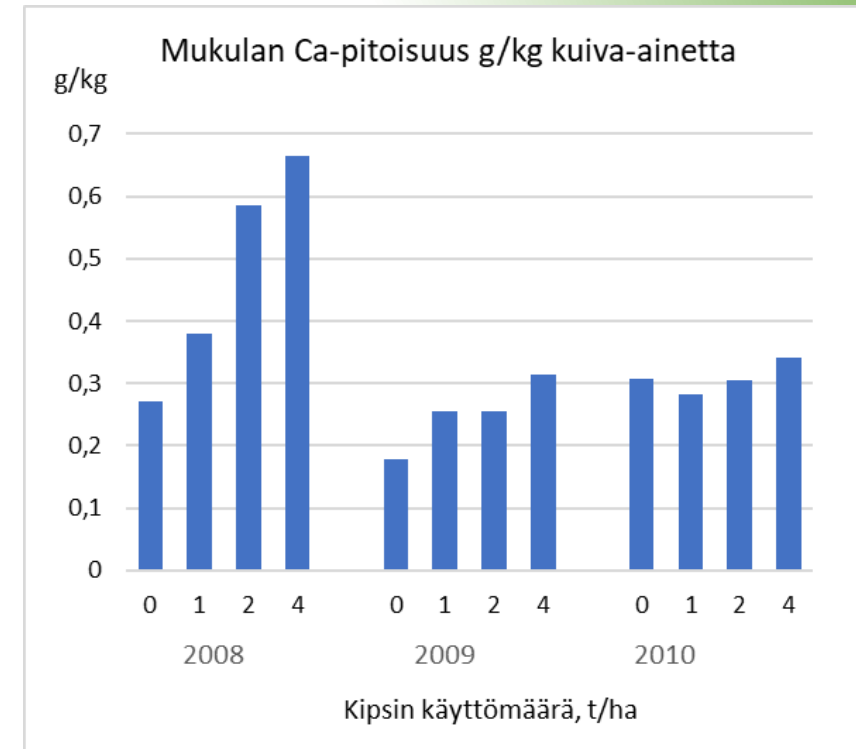

Kalsiumlannoituksen vaihtoehtoja perunalla

- Lehtilannoitus ei auta mukulaa, kalsium annettava maahan
- Kalkitus
 - pH:n nosto lisää perunarupea
- Biotiitti
- Kipsi
- Polysulfaatti (polyhaliitti)
- Kalsiumlannoitteet

Kipsi perunan lannoitteena

- Nopeavaikutteinen, helppo kohdistaa viljelyvuodelle
- Helppo antaa riittävästi /
Käyttömäärät turhankin suuria (levitystekniikka)
 - Ei suoria haittavaikutuksia
 - Karkeilla mailla ei varastoidu pitkään
- Ravinteiden tasapaino:
Peruna tarvitsee aina myös K & Mg -lannoituksen

Perunan kipsilannoituskokeet MTT/Yara
Liminka 2008-2010

> Siemenperunalla kipsiä on käytetty ”aina”

- onko siitä myös ympäristölle hyötyä?

